

Okuyucu Mektupları / *Reader Letters*

Oxford'da Bir Kütüphaneci: Bir Erasmus Personel Hareketliliği Programı Deneyimi

A Librarian in Oxford: An Experience of Erasmus Staff Mobility Programme

Ayhan Bozkurt*

Öz

Bu çalışmanın amacı, Erasmus Personel Hareketliliği kapsamında 19-23 Kasım 2018 tarihleri arasında Oxford Brookes Üniversitesi Kütüphanesi'nde aldığım 5 günlük eğitim hakkında bilgi aktarmaktır. Aktarılan bilgiler, hazırlanan eğitim programı çerçevesinde günlük olarak paylaşılmıştır. Eğitim programı sonunda yazar tarafından Özyeğin Üniversitesi Kütüphanesindeki kütüphanecilik uygulamalarını anlatan bir sunum yapılmıştır. Bu çalışmada ayrıca Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesi, tarihi kolejler, kültürel mekânlar ve Oxford şehri gözlemlerime de kısaca değinilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Erasmus Personel Hareketliliği; Oxford Brookes Üniversitesi Kütüphanesi; İngiltere; Oxford; Özyeğin Üniversitesi Kütüphanesi; üniversite kütüphaneleri.

Abstract

The aim of this study is to give information about the 5-day training that I received at Oxford Brookes University Library between 19-23 November 2018 within the scope of Erasmus Staff Mobility. The information was shared on a daily basis within the framework of the prepared training program. At the end of the training program, a presentation has been made by the author about the practices of librarianship in Özyeğin University Library. In this study, the Bodleian Library of Oxford University, historical colleges, cultural visits and the city of Oxford are briefly mentioned as well.

Keywords: Erasmus Staff Mobility; Oxford Brookes University Library; England; Oxford; Özyeğin University Library; university libraries.

Giriş

Erasmus Personel Hareketliliği, yükseköğretim kurumlarının akademik personelinin veya görevli bir personelin yurt dışındaki bir yükseköğretim kurumunda ders vermesine veya yükseköğretim kurumlarının akademik veya idari personelinin yurt dışında bir kuruluşta

---

* Referans Uzmanı, Özyeğin Üniversitesi Kütüphanesi. e-posta: ayhan.bozkurt@ozyegin.edu.tr
Reference Specialist. Özyeğin University Library, Turkey.

mesleki gelişimlerine yönelik bir kurs/eğitime katılmaları ya da işbaşı eğitimi/izleme yapmalarıdır (Türkiye Ulusal Ajansı, 2018). Bu doğrultuda daha önce Oxford Brookes Üniversitesi Kütüphanesine ziyaret etmiş olan bir meslektaşımın tavsiyesi üzerine bu kuruma Mayıs ayında başvuruda bulundum. Başvuru mektubuma kısa süre içinde olumlu yanıt geldi ve eğitim programı tarihi belirlendi. Eğitim programında her gün sosyal medya hesaplarımda deneyimlerimi ve öğrendiklerimi takipçilerimle paylaştım ve mümkün olduğunca çok fotoğraf ve video çektim. Bu çalışmada çektiğim fotoğrafların bir kısmını da paylaşıyorum.

Oxford Şehri ve Oxford Üniversitesi Kütüphaneleri

İngiltere'nin güneydoğusunda bulunan Oxford, içinde barındırdığı kolejler, müzeler ve kütüphaneleriyle ülkenin tarih ve kültür merkezlerinden biri konumundadır. Bir üniversite şehri olan Oxford'da ulaşım çoğunlukla bisikletlerle sağlanıyor. Ulaşım alternatifleri arasında otobüsler, taksiler ve özel araçlar da yer almakta olup, şehirde bir yer altı ulaşım ağı bulunmamaktadır. Dünyanın önde gelen üniversitelerinden olan Oxford Üniversitesi, sahip olduğu 38 ayrı kolejiyle bu şehirdedir (Oxford University, 2018).

Resim 1. Kolejlerin Bulunduğu High Caddesi

Kolejler çoğunlukla "High Caddesi" üzerinde yer alıyor ve kolejlere ziyaret büyük oranda ücretsiz fakat bazılarında girişler ücretlidir. Gezilerde kapsamında 1263 yılında kurulmuş Balliol kolejini gezme fırsatı buldum. Kolej kütüphanesi sadece kolej mensuplarına açık olduğu için yalnızca dışarıdan görebildim.

Oxford Üniversitesi, kütüphane hizmetlerini Bodleian Kütüphanesi çatısı altında veriyor. Bodleian Kütüphanesi 13 milyon basılı kaynağı ve özel koleksiyonlarıyla kütüphanecilik alanında önemli bir yere sahip. Turistlere açık olan Bodleian Kütüphanesi 1602 yılında Sir Thomas Bodley tarafından kurulmuştur (The Bodleian Library, 2018). Kütüphanecilerin rehberlik yaptığı turlar ücretli olup, tur ücretleri 6 Pound ve kütüphaneye bağış yapmak istenirse 1 Pound fazla ödeniyor. Bir diğer tarihi kütüphane ise yine giriş izni olmayan Radcliffe Camera. Bu kütüphane de Oxford'un simgelerinden tarihi bir yapıdır.

Resim 2. Radcliffe Camera ve Arkasında Bodleian Kütüphanesi

Oxford Brookes Üniversitesi Kütüphanesi

Oxford Brookes Üniversitesi, İngiltere'nin Oxford şehrinde bulunan bir vakıf üniversitesidir. 1865 yılında kurulan üniversite aşağıdaki 4 ana başlıkta faaliyet göstermektedir;

- İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
- Teknoloji, Tasarım ve Çevre Fakültesi
- Sağlık ve Yaşam Bilimleri Fakültesi
- İşletme Fakültesi

Üniversitenin şehir içinde çeşitli kampüsleri bulunuyor. Merkez kütüphane, ana kampüs olan Headington Kampüsü'nde yer almaktadır ve diğer kampüslerde de kütüphaneler yer almaktadır. Erasmus Personel Hareketliliği programı Headington Kampüsü'nde bulunan merkez kütüphanede gerçekleştirilmiştir.

Kütüphane, John Henry Brookes binasında “Öğrenme Kaynakları” (Learning Resources) adı altında hizmet veriyor. Bu binada; forum alanı olarak sunulan serbest çalışma alanları, kafeterya, öğrenci hizmetleri, akademik gelişim birimi, kariyer ofisi, bilgi teknolojileri ofisi ve öğrenci birliği birimleri de yer almaktadır. Kütüphane bu yapısıyla klasik bir kütüphane dışında bütün birimlerle ortak bir binada hizmet vermektedir.

Resim 3. John Henry Brookes Binası

Forum alanında serbest çalışma alanları bulunuyor. Bu alanlar, herhangi bir rezervasyon yapılmadan öğrenciler ve üniversitenin diğer mensupları tarafından bir sosyal alan olarak kullanılabilir. Burada kafeterya, çalışma masaları, koltuklar, bilgisayarlar ve fotokopi makineleri yer alıyor.

Resim 4. Forum Alanı

Binanın girişinde bir adet danışma masası bulunmaktadır. Mesai saatleri içinde görevliler bu masada danışma hizmeti vermektedir. Danışma masasında dönüşümlü olarak kütüphaneciler de görev almaktadır. 6 kattan oluşan binada; kütüphane hizmetlerinin verildiği çeşitli birimler ve koleksiyonlar, kafe, yemekhaneler ve binanın diğer bölümünde ise derslikler bulunmaktadır.

Kütüphane Hizmet ve Olanakları

Oxford Brookes Üniversitesi Kütüphanesi'nde öne çıkan hizmetler şu şekildedir;

a) Yardım Masası (Library Help Zone/Enquiry Desk): Bu birim sabah 09:00 akşam 21:00 saatlerinde hizmet veriyor. Kütüphane kullanıcılarının kütüphaneye ilgili her türlü sorularının cevaplandığı ya da ilgili birime ya da hizmete yönlendirildiği bir hizmet olarak tasarlanmıştır. Kütüphane kullanıcıları; kütüphane kullanımı, araştırma ve ödevleriyle ilgili sorularını herhangi bir rezervasyon yapmadan doğrudan bu bölüme sorabiliyor. Burada, kütüphanenin açık olduğu saatlerde kütüphaneciler görev alıyor. Farklı birimlerden kütüphaneciler de bu hizmete destek veriyor mesela Metadata Biriminde çalışan kütüphaneciler haftada iki gün belirli saat aralıklarında burada görev alıyor. Kütüphane sayfasında da olan çeşitli kütüphane rehberleri basılı olarak bulunuyor.

b) Müşteri Hizmetleri (Customer Services): Bu birimde; ödünç alma ve iade, ayırtma işlemleri, rezerv koleksiyonu yönetimi, kütüphanelerarası ödünç alma, kütüphane dış üyelik işlemleri ve koleksiyon yönetimi hizmetleri veriliyor. Kütüphanede ödünç alma işlemleri büyük oranda "Self-Check" makineleri ile yürütülüyor ve bir adet iade kutusu yer alıyor. Birimde tam ve yarı zamanlı olmak üzere 18 kütüphaneci çalışıyor. Bu bölümde belirli zamanlarda kitap sergileri yapılıyor ve kütüphane kullanımını teşvik edecek pazarlama ve tanıtım faaliyetleri de gerçekleştiriliyor.

c) Akademik Konu Uzmanları (Academic Liaisons): Fakülteye göre konu uzmanları bulunmaktadır. Akademik konu uzmanları; fakülte ve konulara göre ayrı ayrı hizmet vermektedir. Konu uzmanları; kütüphane kaynak kullanımı eğitimleri, diğer birimlerle ortak eğitim ve çalıştaylar organize etme, kütüphane hizmetleri pazarlama faaliyetleri, Kütüphane eğitimleri için Moodle üzerinde içerikler ve kaynaklar oluşturma, kütüphane veri tabanı abonelikleri, koleksiyon geliştirme (satın alma ve bağış işlemleri) ve araştırma konularında rehberler hazırlama hizmetleri vermektedir. Konu uzmanları satın aldıkları "Talis" sistemi üzerinde "Reading List" projesi dâhilinde ders ve konulara özel rehber ve dinamik linkler hazırlamaktadır. Wordpress üzerinde konulara göre oluşturulan rehberler yine belirli aralıklarda güncellenmektedir.

d) Gelişmiş Öğrenme Teknolojileri (Technology Enhanced Learning): Bu birimde öğrenme teknolojileri üzerine projeler üretilmektedir. Üniversite ders yönetim sistemi olan Moodle'ın işletilmesi bu birimde yapılmaktadır. Bu birimde Üniversitenin bütün mensuplarına öğrenme

teknolojileri desteği, yeni teknolojilerin kütüphane hizmetlerine uygulanması planlanmaktadır. Kütüphane hizmetlerinde yeni teknolojilerin kullanılması konusunda özellikle konu uzmanları takımı (Academic Liaison Team) ile çok yakın çalışmaktadırlar. Öğrencilerle VR (Virtual Reality) yarışmaları yapılmakta ve yarışmalarda ortaya çıkan projeler üniversite kurumsal arşiv sistemi olan RADAR (Research And Digital Assets Repository)'da paylaşılmaktadır.

Bununla birlikte Kütüphanenin web sayfasında kütüphane hizmetleri aşağıdaki gibi belirtilmiştir (Oxford Brookes University Library, 2018).

- *Kendine Öğret (Teach Yourself)*: Bu hizmette, kütüphane kullanım rehberleri, araştırma rehberleri, eğitici videolar, literatür tarama becerileri rehberleri ve konulara göre yardım linkleriyle konu uzmanı (Academic Liaison) kütüphanecilere yönlendirme yapılmaktadır.
- *Bilgi Becerileri (Information Skills)*: Bu hizmette literatür tarama teknikleri, konu belirleme becerileri, atıf verme, Endnote, internet kaynaklarının değerlendirilmesi ve kütüphane kaynaklarının kullanımıyla ilgili rehber ve linkler bulunmaktadır. Ayrıca bu hizmette üniversitede araştırmacılara akademik yazma becerileri eğitimleri veren “Upgrade Study” birimine de yönlendirmeler yapılmaktadır. Bu birim ve kütüphane ortak çalıştay ve eğitimler de düzenlemektedir.
- *Kütüphane Araştırma Rehberleri (Library Research Guides)*: Bu hizmette çeşitli düzeylerde hazırlanan araştırma rehberleri Word ve pdf formatında sunulmuştur. Rehberler; tez yazma ve araştırma konusu belirleme, kaynakça oluşturma, çalışma ödev ve sınavlar için rehberler ve Dewey onlu sınıflama sistemi kullanma rehberi yer almaktadır.
- *Kütüphane Web Sayfası Haritası ve Kullanımı (Library Web Pages Site Map and Search)*: Bu sayfada kütüphane web sayfası ve hizmetleriyle ilgili alfabetik bir içerik hazırlanmıştır. Kütüphane hizmetlerini de kapsayan bir sayfa bir sözlük formatında hazırlanmış ve alfabetik sırada verilen maddeler açıklanmış ya da ilgili sayfa ya da hizmete yönlendirmeler yapılmıştır.
- *Endnote*: Bu sayfada Endnote ürününün kullanım bilgileri ve rehberler ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur. Endnote eğitimlerinin bulunduğu bir kullanıcı eğitim ajandası kullanıcılara sunulmuş ve buna göre eğitim talep edilebilmektedir.
- *Kopyalama, Fotokopi ve Tarama Hizmetleri*: Kullanıcı türlerine göre fotokopi ve tarama hizmetlerinin kullanımı ve telif hakları bilgilendirmesi ayrıntılı bir şekilde yapılmıştır.
- *Telif Hakları Rehberleri ve Bilgi (Copyright Guidelines and Information)*: Bu sayfada telif hakları ve kütüphane kaynaklarının kullanımında dikkat edilmesi gereken hususlar belirtilmiştir. Özellikle üniversite öğretim görevlileri için kullanılan Moodle ders yönetim sisteminde kullanılan kaynaklarda telif hakları bilgilendirmesi yapılmıştır.
- *Kütüphane Politika ve Yönetmelikleri (Library Policy and Regulations)*: Bu sayfada kütüphane kullanım ilkeleri, politikalar ve kullanım yönetmeliğine yer verilmiştir.
- *Bize Ulaşım (Contact Us)*: Bu sayfada kampüslerde yer alan kütüphanelerin iletişim sayfaları ve hizmetlere göre yönlendirme linkleri verilmiştir.

Beş gün süren eğitim aşağıda günlük olarak verilen program doğrultusunda gözlem ve notlar şeklinde verilmiştir.

Birinci Gün

Program

- Kütüphane direktör yardımcısı Jan Haines ile tanışma ve eğitim programının açıklanması ve gözden geçirilmesi.
- Liaison takım yöneticisi Debbie Lennihan ile görüşme ve Liaison takımı ile tanışma toplantısı.
- Kütüphane direktörü Helen Workman ile görüşme.
- Metada hizmetleri kütüphanecisi Viciki Gledhil ile kütüphane turu.

- Akademik Liaison hizmetleri tanıtımı ve iş bölümlerinin açıklanması. Yapılan çalışmalar hakkında genel bilgilendirme.

Gözlem ve Notlar

Library Help Zone

- Kullanıcıların her türlü sorusu öncelikle Help Zone biriminde yanıtlanıyor. Kullanıcıların araştırma sorularına göre gerekirse ilgili birime ya da sorumlu olan kütüphaneciye yönlendirmesi yapılıyor.
- Kütüphane rehberleri basılı olarak ayrıca burada da buluyor ve gerektiğinde kullanıcılara veriliyor.
- Kütüphaneye ilgili broşür ve tanıtım malzemeleri sadece İngilizce olarak hazırlanmış olarak bulunuyor.
- Kütüphane sayfasında çevrimiçi sohbet (Online Chat) ile de sorular yanıtlanıyor.
- Atıf stili olarak Harvard biçimi kullanılıyor. Harvard biçimi atıf yapma kurallarıyla ilgili basılı ve elektronik rehberler kütüphanenin yardım masasında ve web sayfasında bulunuyor.
- Üniversitenin kullandığı Moodle ders yönetim sisteminde içinde “Library and Information Sources” adıyla bir ders oluşturulmuş. Bütün kullanıcılar istifade edebiliyor.
- Atıflar ve kaynakça oluşturma biçimleri için “Cite Them Right” ürünü kullanılıyor.
- “Talis Aspire” ürünü ile “Reading List” projesi oluşturuyorlar. Reading List onlar için çok önemli. Reading List ile derslere özel okuma ve kaynak listeleri oluşturuyorlar bu işi Akademik Liaison Kütüphanecileri yapıyor, içerikleri ve kaynaklar listesi oluşturuluyor.
- “Google Slides” ile çeşitli kullanıcı rehberleri hazırlanıyor.

İkinci Gün

Program

- Akademik Liaison takımı ile birlikte program.
- Müşteri Hizmetleri (Customer Services) birimi programı.

Gözlem ve Notlar

- “Diplomat LMS” sistemi ile diz üstü bilgisayar ödünç verme (Self- Service Laptop Loans) hizmetleri var. Sistem, kütüphane otomasyon sistemi ile bütünleşik çalışıyor. Kullanıcılar, diz üstü bilgisayarları, üniversite kimlik kartlarını cihaza okutarak bir günlük ödünç alabiliyorlar. Geç getirenlere sistem uyarı mesajı gönderiyor, fakat kütüphane cezası uygulanmıyor.
- Akademik Liaison takımı her hafta İşletme Fakültesinin düzenlediği çay-kahve etkinliğine katılıyor. Buraya giderken diz üstü bilgisayarları ödünç alıp gidiyorlar. Fakülte öğretim üyeleri ve öğrencileri ile daha yakından ilgilenip soruları olanlara yardımcı oluyorlar.
- Üniversitenin Moodle sisteminde içerik oluştururken H5P’yi de aktif kullanmaya başladılar. Bu tür yeni teknolojileri Moodle’da açtıkları deneme ders modüllerinde test edip sonrasında akademik liaison ekibi kendi konularında oluşturdukları içeriklerde aktif kullanmaya başlıyor. H5P, özellikle wordpress, moodle ve drupal gibi açık kaynak kodlu sistemlerde içerikler oluşturmak için çok kullanışlı bir modül. H5p.org adresinden ücretsiz modüller indirilebiliyor.
- “Microsoft Sway” kullanımı için bir eğitim verildi. Bu ürünün hangi amaçlarla kullanılabileceği, içerik oluşturma ve wordpress gibi sistemlere uygulama biçimleri Technology Enhanced Learning ekibi tarafından gösterildi. Sway; konularda wikipedia

ile ortak çalışıyor. Hazır konularda slaytlar bulunabiliyor. Telif hakkı sorunu olmuyor. Çevrimdışı kullanımı yok. Sway içinde bir Microsoft hesabı açıldıktan sonra ücretsiz kullanılabilir.

- Kütüphane eğitim videoları için “Camtasia” kullanılıyor. Bütün “nasıl yapılır?” videoları camtasia programı ile yapılmış.

Müşteri Hizmetleri (Customer Services):

- 18 personel müşteri hizmetleri biriminde görev alıyor.
- Başlıca yaptıkları işler; ödünç hizmetleri, yüz yüze danışma hizmeti, raf yerleştirme ve düzeni, iade alma işlemleri, kampüsler arası dolaşım hizmeti, rezerv ve ayırtma (hold) işlemleri.
- Çoğunluğu öğrencilerden oluşan 9 kişi (yarı zamanlı) raf yerleştirme işi yapıyor.
- Beyaz tahtaya öğrenciler kütüphaneye ilgili görüşlerini yazabiliyorlar. Kütüphaneciler bu yorumları ya da soruları değerlendirip işleme alıyor ya da iyileştirme yapılması gereken yerlerde gerekli çalışmayı yapıyorlar.

Üçüncü Gün

Program

- Kütüphane iletişim ve pazarlama hizmetleri (Library Communication and Marketing).
- İçerik Hizmetleri (Content Services).

Gözlem ve Notlar

- Kütüphanenin sosyal medya hesaplarını kullanımları ve deneyimleri genel hatlarıyla paylaşıldı.
- Twitter için “Tweetdeck” kullanılıyor. Tweetdeck ile daha kolay içerik üretip kullanıcıları takip edip etkileşim sağlıyorlar.
- Çeşitli kampanyalar oluşturup bunu sosyal medyada paylaşıyorlar. Etiketler yardımıyla kampanyalarını hazırlayıp kullanıcılarına duyuruyorlar.
- Sosyal medya için görsel içerikleri kütüphanedeki farklı bir ekip hazırlıyor.
- Sosyal medya planlamasında akademik takvimle paralel olarak ilerliyorlar.
- Kütüphane hizmetleri tanıtımlarını oluşturulan bir dosya ile takip ediyorlar. Bu dosyada yapılan aktiviteler ve kullanıcıların geri bildirimleri değerlendiriliyor ve nasıl bir yanıt verildiği not düşülüyor.
- Örneğin sosyal medyada öğrencilere ne dinlediklerini sorup kendi hesaplarında paylaşıyorlar (öğrencilerin izinleri ile).
- Kütüphane içinde öğrencilerin ders çalışırken ve kütüphaneyi kullanırken fotoğraf ve videolarını yine öğrencilerin izinleri ile paylaşıyorlar.
- Sosyal medyadan sorumlu kütüphaneci tarafından “The Library Marketing Toolkit” (Potter, 2012) kitabı tavsiye edildi. Aynı zamanda www.ned-potter.com web sayfasını da takip ediyorlar ve pazarlama tanıtım faaliyetlerinde büyük oranda buradan istifade ediyorlar.

Content Services (İçerik Hizmetleri)

- 1 Ağustos 2018 itibariyle yeni sisteme geçiş yapılmış.
- JISC ve Shibboleth isimli konsorsiyumlarıyla veri tabanı abonelikleri yapılıyor.
- E-kaynakların kampüs dışı erişiminde EZproxy kullanıyorlar.
- OCLC Worldshare kullanılıyor. Kayıtlar yeni sisteme aktarılırken %100 başarı sağlanamamış bazı kayıtlarda sorunlar çıkabiliyor.
- Kitap alımlarında amazon ile çalışıyorlar.

- British Library ile doküman sağlama, fotokopi ile doküman temini işlemlerini yapıyorlar.
- Dijital İçerik Depoları var (Digital Content Store).
- OCR ile dokümanları telif haklarına uygun biçimde tarayıp gerekli yerlerde kullanıyorlar. Örneğin derslere yardımcı kaynak üretme ve okuma listeleri oluşturmada (Reading List).

Dördüncü Gün

Program

- OCLC Worldshare / LSP takımı ve Dijital Altyapı grubu ile deneyimlerin paylaşılması.
- Technology Enhanced Learning / İleri Teknoloji Öğrenme birimi.
- Akademik Liaison takımı deneyimleri.
- Metadata / Kataloqlama birimi deneyimleri.
- Pazarlama bölümü öğrencileri tez yazma çalıştayına katılım.

Gözlem ve Notlar

- Kütüphane daha önce Capita kütüphane otomasyon sistemini kullanmış. Gereksinimlere cevap vermemeye başlaması ve geliştirmelere uygun olmaması nedeniyle yeni bir sistem ihtiyacı doğmuş.
- 1 Ağustos itibariyle tamamen yeni sisteme geçiş yapmışlar.
- 2018 Ocak ayında bir geçiş projesi bütün departmanlar arasında ortak bir proje grubu oluşturularak başlatılmış.
- Birlikte çalıştıkları sağlayıcılar ve firmalarla otomasyon sistemi hakkında görüşmeler ve anket çalışmaları yapmışlar.
- Yeni sistemle ilgili projede öğrenciler de yer almış. Birlikte çalıştıkları 3 öğrenci de fikirleri alınarak proje grubunda yer almışlar.
- 1 Şubat-1 Ağustos arasında geçiş yapılmış kayıtların büyük bölümünün yeni sisteme geçişi yapılmış.
- Şu andaki otomasyon sisteminde firmayla iyi çalıştıkları ve geliştirme istediklerinde olumlu yanıt aldıkları belirtildi.
- Yedekleme işlemleri OCLC tarafından yapılıyor. Manuel bir yedekleme yapılmıyor.

Technology Enhanced Learning

- Dört kişi bu ekipte çalışıyor.
- Moodle ders yönetim sistemi yönetimi ve kullanıcı desteği veriliyor.
- Google Tilt Brush uygulamasıyla öğrencilere VR (Virtual Reality) projesi yapma olanağı sunuyorlar. Çeşitli VR yarışmaları yapılmış. Öğrenciler projelerini RADAR adını verdikleri dijital kurumsal arşivlerinde saklayabiliyor. Bütün kullanıcılar üretilen bu projelerden faydalanabiliyor.
- Harry Kalantzis: Moodle, Turnitin ve Adobe Connect uygulamalarının kullanımıyla ilgileniyor. Daha önce kullanıcı rehberleri pdf formatında web sayfasında yer alıyormuş, fakat bütün bunları Moodle sistemi üzerine taşımışlar ve aktif olarak Moodle ders yönetim sistemi kullanılıyor.
- “Digital Capabilities Project” ile kullanıcılara teknoloji kullanımı eğitimleri veriyorlar.
- “Digital Capabilities for Students” adında Moodle üzerinde bir ders açılmış. Bu derste öğrencilere dijital teknoloji kullanımıyla ilgili çeşitli içerikler oluşturulmuş.
- Google sanal tur programı “Poly” ile kütüphane sanal turu hazırlanmış.
- Akademik personel ile “Forum” adını verdikleri aylık toplantılar yapılıyor ve gereksinimler belirlenip yardımcı olunuyor.
- JISC capabilities web sayfası takip ediliyor ve çeşitli mesleki e-posta gruplarına üyeler.

Metadata

- Biri yarı zamanlı olmak üzere dört metadata (kataloglama) kütüphanecisi bulunuyor. Üç kütüphane asistanı da kitapların etiketleme işlemlerine yardımcı oluyor.
- Bu birimde yalnızca basılı kitaplar kataloglanıyor.
- 400 bin katalog kaydının yeni sisteme geçişi yapılmış. Kayıtların çok az bir bölümünde form bozukluğu ya da hatalar bulunuyor.
- LC konu başlıkları kullanılıyor. Sınıflama sistemi olarak Dewey Onlu Sınıflama Sistemi kullanılıyor.

Pazarlama Bölümü Yüksek Lisans Öğrencileri Tez Yazım Çalıştayı

- Akademik Liaison kütüphanecilerinden ve akademik gelişim biriminden bir görevli pazarlama öğrencileri için bir çalıştay gerçekleştirdi.
- Çalıştayı ilk bölümünde Akademik Araştırma Becerileri (Academic Study Skills) biriminden bir görevli araştırma basamakları ve araştırma teknikleri konusu üzerine bir uygulama çalışması yaptı.
- Bu eğitimde öğrencilerle 3 uygulama yapıldı. Birinci uygulamada bir araştırma konusu seçildi ve diğer katılımcılarla araştırma konuları tartışıldı ve neden seçtikleri paylaşıldı. İkinci uygulamada herkes onlara verilen kâğıtlara araştırma sürecinde yaşadıkları “korku” ve “ümitler”ini paylaşıp diğer arkadaşlarıyla tartıştı.
- Akademik Liaison Kütüphanecisi ikinci bölümde kütüphane kaynaklarının kullanımı ve pazarlama konusunda yazılmış tezlerin incelenmesiyle çalıştay tamamlamış oldu.
- Pazarlama Bölümü akademik liaison kütüphanecisi Isabelle “Finding and using information for your dissertation/ Project” sunumu yaparak kütüphane eğitimi verdi.
- Yapılan gözlemde eğitimin katılımcılarının uluslararası öğrencilerden oluştuğu görüldü.
- Her sunumda “Learning Outcomes” mutlaka belirtiliyor.
- RADAR kurumsal arşivi içindeki “Students’ Dissertations” sayfası gösteriliyor ve örnek tezler gösteriliyor.
- Tezler kütüphane içinde sadece 4 saat kullanabiliyor. Çevrimiçi olanlar RADAR üzerinden kullanılabilir.
- Üçüncü uygulamada katılımcılardan araştırma sorularıyla ilgili anahtar kelimeler “keyword” belirlemeleri isteniyor bu adım da beş dakika sürdü.

Beşinci Gün*Gözlem ve Notlar**Scholarly Communication Team*

- Bu ekip yayın yapan araştırmacıları yayın sürecinde destek oluyor.
- “REF- Research Excellence Framework” adı verilen bir araştırmayı artırma projesi dâhilinde çalışıyorlar. REF 2021 (Research Excellence Framework, 2019) hedeflerine ulaşılması hedefleniyor.
- REF açık erişimde yayın yapılması için destekler veriyor ve bu birim yayıncılara bu adımda yardımcı oluyor.
- Conversis ile çalışmalarını yapıyorlar.
- Conversis araştırmacılar için satın aldıkları bir portal.
- Yayınlar Sharpa Rome ile kontrol ediliyor.
- Yayınlar Conversis sistemine girmeden “açık erişim” türü belirleniyor.
- Yayınlarla ilgili yazarından yayınıyla ilgili verileri ve çeşitli dokümanlar talep ediliyor. (Yazar kopyası, araştırma verileri vs.).

- Yayıncılar bazı yayınlara ambargo koyabiliyor. Buna göre RADAR sisteminde işlemleri yapıyor.
- “BrookesOA” adında bir sosyal medya hesabıyla açık erişimle ilgili paylaşımlar yapıyor ve araştırmacılar açık erişime yönlendiriliyor.
- Bütün yayınlar sisteme girilmeden açık erişim bilgileri tek tek kontrol edilip sisteme girişi yapıyor.
- British Library Ethos (e-tezler) sistemi kullanılıyor.
- Arşiv malzemeleri de taranıp sisteme ekleniyor.
- Önemli kimselerin tarihi mektupları varsa bir zaman çizelgesi oluşturulup mektuplar buna göre sisteme yükleniyor görsel olarak kullanımı kolaylaştırılıyor.
- “Brookes Review” projesi geliştirilmiş.
- Özel koleksiyonlar da RADAR’a yükleniyor.
- RADAR içinde öğrencilerin araştırmaları, konferans bildirimleri ve posterleri de yayınlanıyor ve öğrenciler buna teşvik ediliyor.
- Videolar sisteme ekleniyor. Bir videoda hangi konular konuşulduysa o konular etiketlerle ekleniyor ve kullanıcılar konulara tıkladığında videodaki ilgili bölüm açılıyor.

Özel Koleksiyonlar

- Yemek tarifleri, yiyecek ve içeceklerle ilgili 17. yüzyıldan kalma özel bir koleksiyonu bulunuyor.
- Koleksiyon özel otomatik raflarla muhafaza ediliyor.
- Koleksiyon için özel iklimlendirme koşulları oluşturulmuş.
- Gazlı söndürme sistemi bulunuyor. Özel ısıtma soğutma sistemleri bulunuyor.
- Özel koleksiyonlar birimi herkese açık, kullanıcılar gelip araştırma yapılabiliyor. Üniversite dışından gelen araştırmacılar bir form doldurduktan sonra burada araştırma yapabiliyorlar.
- Form doldurulduktan sonra 3 yıllık ücretsiz okuyucu kartı veriliyor ve koleksiyonu kullanılabilir.
- Brookes ailesinin özel arşivi ve üniversite tarihi arşivi bulunuyor.
- Özel arşiv odasına ancak görevli ile girilebiliyor. Herhangi bir hasere ya da canlı görüldüğünde telsizle acil çağrı açılıp önlemler alınıyor.

Sonuç ve Değerlendirme

Oxford Brookes Üniversitesi Kütüphanesindeki kütüphanecilik ve bilgi hizmeti uygulamalarını bir makalede ya da bir bildiriye okumuş olsaydım eminim bu kadar faydalı olmayacaktı. İkincisini yaşadığım Erasmus Personel Hareketliliği programı ile çok verimli bir hafta geçirdim. Oxford Brookes Üniversitesi Kütüphane personeli eğitim süresince; profesyonel, güler yüzlü ve misafirperverdi. Eğitim programına büyük oranda uyuldu ve çok küçük değişiklikler oldu. Eğitim süresince bütün personel yaptıkları işleri ayrıntılarına kadar anlatmaya dikkat etti ve hepsi çalıştığım kurumun uygulamalarını sordu ben de paylaştım. Aldığım bu eğitimi bir rapor halinde kurumuma sundum ve dikkatimi çeken maddeleri uygulamak için önerilerde bulundum. Programın İngilizce konuşulan bir ülkede gerçekleşmesi benim için çok daha verimli olmasını sağladı. Farklı ülkelerde uygulanan kütüphanecilik hizmetlerini yerinde görmek, gözlemlemek ve yaşamak bir kütüphaneci olarak çok değerlidir. Kütüphanecilik mesleği içinde farklı disiplinlerden birçok uygulama barındırır. Kütüphaneciliğin bir başka kültürde sizin uygulamalarınızda olan benzerlik ve farklılıklarını görmek çok önemlidir. Her kütüphanecinin mutlaka bir yurt dışı deneyimi yaşaması gerekiyor. Bu programda benim için çok önemli bir husus ise kendi uygulamalarımızı farklı kültürlerle paylaşma şansı yakalamak oldu. Bir haftalık eğitim sonunda benden kendi kurumumu tanıtan ve hizmetlerimizi anlatan bir sunum yapmamı istediler. Eğitimin son günü yaklaşık 40 dakika süren bir sunum yaptım, sunumum sonunda bir

de eğlenceli sınav uygulaması yaptım. Çok olumlu geri bildirimler aldığım bu sunum deneyimi bana hem doğru yolda olduğumuzu gösterdi hem de mesleki olarak beni tatmin etti. Son olarak; özellikle üniversite kütüphanelerinde çalışan kütüphaneciler meslek hayatlarında en az bir kere yurt dışı deneyimi yaşamasını vurgulamak isterim. Diğer kurumlarda çalışan fakat Erasmus Personel Hareketliliği gibi bir şansı olmayan meslektaşlara çeşitli burs imkânları ile bu şans tanınmalıdır diye düşünüyorum.

Ekler

ÖzÜ Kütüphane Sunumu

- Eğitim sonunda Özyeğin Üniversitesi Kütüphanesi sunumu yapıldı. Sunumda Özyeğin Üniversitesi tanıtıldı ve kütüphane hizmetleri anlatıldı. Sunumdan sonra bir eğlenceli “Kahoot” sınav uygulaması yapıldı ve dinleyiciler tarafından olumlu geri bildirimler alındı.
  - Sunuma linkten ulaşılabilir: https://youtu.be/S-ePpR_IUyc (ÖzÜ Library Presentation at Oxford Brookes University, 2018)

Fotoğraflar ve Videolar

- Program süresince Oxford Brookes Üniversitesi Kütüphanesinde çekilen fotoğraflara bu albümden ulaşılabilir: <https://photos.app.goo.gl/iZ7L86h2trAcbbbF8>
- Kütüphanede çekilen çeşitli videolar: Bu videolarda kütüphanedeki çeşitli hizmet ve birimleri tanıtılmaktadır (bkz: <https://goo.gl/bTb53e>).
- Oxford Üniversitesi videoları: Bu videolarda Oxford Üniversitesi'nin çeşitli kolej ve kütüphanelerine turistik geziler yapılmıştır (bkz: <https://goo.gl/Kc9QUv>).
- Oxford Üniversitesi fotoğrafları: Bu fotoğraflarda Oxford şehri ve Oxford Üniversitesi kolejleri ve kütüphaneleri vardır (bkz: <https://goo.gl/TZxKRM>)

Kaynakça

- Oxford Brookes University Library. (2018). *Library services*. Erişim adresi: <https://www.brookes.ac.uk/library/library-services/>
- Oxford University. (2018). *Colleges*. Erişim adresi: <http://www.ox.ac.uk/about/colleges>
- ÖzÜ Library Presentation at Oxford Brookes University. (2018). *ÖzÜ Library Presentation at Oxford Brookes University*. Erişim adresi: https://youtu.be/S-ePpR_IUyc
- Potter, N. (2012). *The library marketing toolkit*. London: Facet Publishing.
- REF 2021. (2019). *Research Excellence Framework*. Erişim adresi: <https://www.ref.ac.uk/>
- The Bodleian Library. (2018). *Bodleian Library and Radcliffe Camera*. Erişim adresi: <https://www.bodleian.ox.ac.uk/bodley/about-us>
- Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı. (2018). *Yükseköğretim Öğrenci ve Personelinin Öğrenme Hareketliliği*. Erişim adresi: <http://ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1/y%C3%BCksek%C3%B6%C4%9Fretim-program%C4%B1/%C3%B6%C4%9Frenme-hareketlili%C4%9Fi>